

Pilot-E: Maritim transport og klimanøytral industri

Publisert 02 apr 2020 | Oppdatert 08 jan 2021

| [Last ned](#)

● GJENNOMFØRT

Søknadstype: Innovasjonsprosjekt

Utlysningskontakt: Trond Moengen | Energi |

Søknadsfrist: 16. september 2020, 13.00 CEST

trm@forskningsradet.no

Aktuelle temaområder: [Energi](#), [transport](#) og [lavutslipp](#)

Målgrupper: Næringsliv

 [Last ned maler](#)

 [Del](#)

Vakttelefon for søknadsfrist 16. september 22 03 72 00 er betjent: mandag 14. september 8-15:00, tirsdag 15. september 8-15:45 og onsdag 16. september kl. 8-13:00.

Formål

PILOT-E er et finansieringstilbud til norsk næringsliv, etablert av Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Enova.

Målet med ordningen er at helt nye produkter og tjenester innen miljøvennlig energiteknologi skal bli raskere utviklet og tatt i bruk for å bidra til utslippskutt både i Norge og internasjonalt.

Viktige datoer

20 apr 2020:

Perioden 19. mars-20. april: Offentliggjøring og dialog med næringsen: Hvordan kan PILOT-E forsere og stimulere næringsens ambisjoner?

30 apr 2020: Perioden 20.-30. april: Prosess for konkretisering av endelig utlysning

30 apr 2020: Endelig utlysning blir publisert her

05 aug 2020: Åpen for søknad

16 sep 2020: Søknadsfrist

14.-16. oktober: Intervju for utvalgte prosjekter

Desember 2020: Bevilgningsmøter

01 jan 2021: Tidligste tillatte prosjektstart

Januar 2021: Mulig prosjektstart

01 jun 2021: Seneste tillatte prosjektstart

30 des 2025: Seneste tillatte prosjektslutt

Utlysning

Snarveier

[Om utlysningen](#)

[Hvem kan søke?](#)

[Hvem kan delta i prosjektet?](#)

[Hva kan du søke om støtte til?](#)

[Aktuelle temaområder](#)

[Energi, transport og lavutslipp](#)

[Praktiske opplysninger](#)

[Krav til utforming](#)

[Vurderingskriterier](#)

[Behandlingsprosedyre](#)

Om utlysningen

PILOT-E er et finansieringstilbud til norsk næringsliv, etablert av Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Enova. Målet med PILOT-E er å få gode løsninger raskere ut i markedet, samtidig som det bidrar til å utvikle nytt og eksisterende næringsliv.

Ordningen skal bidra til at miljøvennlige løsninger blir utviklet og tatt i bruk for å bidra til vesentlige kutt i klimagassutslipp og/eller mer effektiv energiutnyttelse i Norge og internasjonalt. PILOT-E vil følge aktørene gjennom hele utviklingsløpet – fra idé til marked.

Status som PILOT-E-prosjekt innebærer

- én søknad fra bedriftene og samordnet beslutning om støtte for hele utviklingsløpet, fram til løsningen er klar for å tas i bruk kommersielt for første gang
- tett oppfølging av prosjektene og sterk koordinering mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Enova.

Økonomiske rammer

PILOT-E har tidligere år utlyst 100 til 120 mill. kroner pluss en ikke definert ramme for støtte fra Enova. I forbindelse med covid-19-pandemien har regjeringen bevilget midler til økt forskningsinnsats, innovasjon og næringsutvikling. PILOT-E har derfor mer tilgjengelige midler enn tidligere år, og oppfordrer sterke konsortier til å konkretisere og søke finansiering til ambisiøse, nyskapende prosjekter. Vi vil stille de samme kvalitetskravene til prosjekter som får finansiering i år som tidligere år.

Minimum søknadsbeløp er 10 millioner kroner.

Hvem kan søke?

En bedrift må stå som søker på vegne av konsortiet. Bedrifter som skal motta støtte, må være registrert i det norske foretaksregisteret. Utlysningen er ikke åpen for søknader fra næringslivsorganisasjoner.

Hvem kan delta i prosjektet?

Et PILOT-E-prosjekt utføres av to eller flere bedrifter og eventuelt én eller flere forskningsinstitusjoner som i samarbeid utvikler en ny løsning. Samarbeidet skal inkludere den første kunden som vil ta løsningen i bruk. Sett sammen det konsortiet som gir det beste prosjektet. Konsortiet må bestå av minimum to uavhengige næringsaktører.

Utenlandske samarbeidspartnere kan inngå i konsortiet, men deres innsats vil ikke utløse finansiering fra PILOT-E. Merk at det er et krav at prosjektet skal gjennomføres i Norge, og at prosjektet vil bidra til verdiskaping og kunnskapsutvikling i Norge.

I tilfeller der sluttbruker er en offentlig aktør, vil anskaffelsen kunne falle inn under Lov om offentlige anskaffelser. [Dette er nærmere beskrevet i et eget vedlegg.](#)

Et PILOT-E-prosjekt skal

- beskrive hele løpet fra idé til fullskala demonstrasjon av nye konsepter eller innovative løsninger under reelle driftsforhold, inkludert nødvendige forsknings- og utviklingsaktiviteter
- ha utarbeidet en realistisk plan for utviklingsløpet fram til markedsklart produkt eller løsning
- være innenfor de tematiske føringene og prioriteringene som er presentert nedenfor
- ha et forsert utviklingsløp som planlegges gjennomført innen 3 år.

Hva kan du søke om støtte til?

Du kan søke om støtte til

- personal- og indirekte kostnader
- innkjøp av FoU-tjenester fra institutt- og UoH-sektoren
- utstyr (leie/avskrivning instrumenter og utstyr)
- andre driftskostnader (inkl. materialer etc. til prototype/pilot)

I tillegg kan du søke om evt. investeringsstøtte fra Enova. For mer informasjon om hva PILOT-E støtter, og om hvordan statsstøtteregulverket legger føringer for hva og hvem vi kan støtte, se avsnitt om finansiering lenger ned i teksten.

Aktuelle temaområder for denne utlysningen

Tematiske føringer og prioriteringer for denne PILOT-E utlysningen

Utlysningen er rettet mot to temaområder:

- utslippsfri maritim transport
- klimanøytral industri

Disse er nærmere beskrevet under overskriften «Energi, transport og lavutslipp» nedenfor. For begge temaene gjelder det at prosjektene som skal få tilskudd, må være nyskapende og ha en teknologisk risiko og gjenstående forsknings- og utviklingsutfordringer.

Energi, transport og lavutslipp

Miljøvennlig energi

Tema 1: Utslippsfri maritim transport

Dette er den tredje utlysningen i PILOT-E på dette temaet. I *Klimakur 2030* som ble lagt fram i januar, slås det fast at sjøfart og fiske står for seks prosent av Norges utslipp. Potensialet for reduksjoner er samlet beregnet til 7,5

millioner tonn CO₂-ekvivalenter i perioden frem til 2030. *Klimakur 2030* anbefaler nye utslippsfrie teknologier som tiltak for å forløse deler av dette potensialet.

Utlysningen er åpen for innovative teknologier og løsninger innen utslippsfri maritim transport. Markedet for løsningene kan være både innenlands og internasjonalt. De kan være rettet både mot nærskipfart og lengre distanser, inkludert deep sea shipping. PILOT-E ønsker å stimulere til igangsetting av ambisiøse prosjekter som vil bidra til å øke anvendelsen av utslippsfrie løsninger i maritim sektor. Løsningene må være skalerbare og inngå i en helhet som gjør det mulig å ta dem i bruk. Med helhet menes her at det finnes eller er en plan for forsyning og logistikk for energi/bunkring. Hele denne helheten må ikke nødvendigvis være en del av prosjektet, men den må være klarlagt og være en del av den samlede planen.

Det vil også kunne åpnes for prosjekter som omfatter utvikling av innovative løsninger for bunkring/forsyning på land og innovative laste-/losse-systemer av både personer og gods dersom dette er nødvendig for å realisere den utslippsfrie løsningen og/eller få den lønnsom. Støtten vil da knyttes til ny innovasjon og utvikling av denne. Det gis ikke støtte til etablering av infrastruktur alene; slike prosjekter henvises til Enovas ordinære utlysninger. Se mer om vilkårene for støtte fra Enova av PILOT-E-prosjektet nedenfor, under avsnittet «Mer om tilskuddene til PILOT-E-prosjekter».

Med utslippsfritt menes i denne utlysningen:

- helt utslippsfritt hele tiden i drift eller
- hybride løsninger som er helt utslippsfrie under avklarte perioder i driftstiden, for eksempel inn og ut av en fjord eller lignende
- ingen CO₂-utslipp og innenfor øvrige forventede utslippskrav i 2030.

Mer informasjon:

> [Pilot-E.no](https://pilot-e.no)

Trond Moengen

Energi | trm@forskningsradet.no

Tema 2: Klimanøytral industri

Norsk landbasert industri står for ca. 20 % av norsk eksport (50 % av fastlandseksporten) og 20 % av norske utslipp. PILOT-E vil stimulere til etablering av innovative prosjekter som leder til økt verdiskaping og vesentlig mer klimasmarte og energieffektive industriprosesser. Prosjektene kan også omhandle økt ressurseffektivitet, der sirkulærøkonomiske prinsipper kan gi klimanøytral produksjon i et verdikjedeperspektiv.

Prosjekter må

- ha en klar energirelevans
- være nyskapende og
- ha teknologisk risiko med gjenstående forsknings- og utviklingsutfordringer.

Vi legger vekt på at pilot-prosjektene vil bidra til vesentlig reduksjon i klimagassutslipp og/eller utvikling av lavutslippsprosesser, dvs. prosesser som har et lite karbonavtrykk over levetiden, og gjerne der produktene har lave karbonavtrykk – fra produksjon til avfallsbehandling. Økt ressursutnyttelse av avfall, biprodukter eller sidestrømmer kan gi utslippsreduksjoner i globale verdikjeder. Utlysningen dekker også utvikling av prosesser innen sirkulær økonomi, som kan føre til vesentlige utslippsreduksjoner sammenlignet med uttak og bruk av jomfruelige råvarer ved produksjon, i Norge og gjerne globalt. Teknologiprojekter for økt ressursutnyttelse eller resirkulering av kritiske råvarer – enten for virksomheten selv eller på europeisk nivå (jf. EUs liste over kritiske råvarer) vil bli vektlagt, og potensial for vesentlige forbedringer mht. ressurseffektivitet vil telle positivt.

Mer informasjon

Kontakt:

Trond Moengen

Energi | trm@forskningsradet.no

Krav til utforming

Et PILOT-E-prosjekt skal omhandle teknologi, løsninger eller forretningsmodeller som har et markedsgrunnlag i Norge eller globalt som kan gi de involverte virksomhetene en bærekraftig næringsvirksomhet på sikt.

For å kunne kvalifisere som PILOT-E-prosjekt må

- søker ha norsk organisasjonsnummer
- prosjektet gjennomføres i Norge og bidra til kunnskaps- og næringsutvikling i Norge
- prosjektet være innenfor tematikken i utlysningen
- søker ha beskrevet en strategi og plan for å ta løsningen til markedet
- søker involvere kunder og brukere i utvikling av løsningen
- finansieringen fra PILOT-E være utløsende for at prosjektet blir satt i gang

Obligatoriske vedlegg

- Prosjektbeskrivelse på maks 12 sider. Bruk fastlagt mal.
- Budsjett. Bruk fastlagt mal.
- CV for sentrale prosjektdeltakere. Bruk fastlagt mal.
- Bedriftsopplysninger. Bruk fastlagt mal.

Du kan laste ned alle vedleggsmalene nederst i utlysningen.

Søknader som ikke oppfyller kravene over vil bli avvist.

Vi vil ikke vurdere dokumenter og nettsider det lenkes til i søknaden, eller andre vedlegg enn dem som er spesifisert over. Det er ikke teknisk validering på innhold i vedleggene du laster opp, så pass på å laste opp korrekt fil på riktig vedleggstype.

PILOT-E vil prioritere prosjekter som

- har tallfestede, ambisiøse mål for potensialet for reduksjon i energibruk eller klimagassutslipp for løsningen som skal utvikles, sett i forhold til konvensjonelle løsninger
- vil gi bærekraftig verdiskaping for konsortiedeltakerne
- har høy innovasjonsgrad og betydelige teknologiske eller konseptuelle fortrinn sammenliknet med beste tilgjengelige teknologi (BAT)
- omfatter forskningsutfordringer og en konkret plan for arbeid med disse
- har realistiske planer for organisering, finansiering, eventuell regulatorisk godkjenning og prosjektgjennomføring, samt konkrete og målbare milepæler
- har avtale med konkret sluttbruker om demonstrasjon/pilotering av løsningen(e)
- skal gjennomføres av konsortier med nødvendig og komplementær kompetanse som gjerne går på tvers av

sektorer og/eller involverer leverandørindustri.

Se for øvrig kvalifiserings- og rangeringskriteriene som er beskrevet i eget vedlegg.

Oppfølging av PILOT-E-prosjekter

Prosjekter som når opp i konkurransen, vil bli fulgt tett gjennom prosjektforløpet. Oppfølgingen inkluderer

- ordinær oppfølging som for de aktuelle virkemidlene som benyttes
- oppfølgingsmøter ved milepælene
- observatør fra PILOT-E (Forskningsrådet, Innovasjon Norge eller Enova) med i prosjektets styringsgruppe

Finansiering

Et PILOT-E prosjekt er sikret støtte til utviklingsløpet fram til løsningen er klar for å tas i bruk kommersielt for første gang, gitt at milepælene oppnås. Søker må på forhånd sannsynliggjøre god økonomisk sikkerhet for sin del av finansieringen.

Kostnadsgrunnlaget som sendes inn i søknaden til PILOT-E, vil danne grunnlaget for støtte til utviklingsdelen av prosjektet. Støtten tildeles under ett av **Forskningsrådets** virkemidler og/eller ett av **Innovasjon Norges** virkemidler. I situasjonen som råder med pandemiutbrudd og Covid-19, vil vi legge opp til at alle muligheter i statsstøtteregelverket for de enkelte virkemidler skal benyttes fullt ut.

I tillegg vil den første sluttbrukeren kunne kvalifisere for finansiering fra Enova til å ta løsningen i bruk. Støtte fra **Enova** kan gis til den som skal investere i løsningen og som realiserer miljøgevinsten. Slik støtte tildeles under miljøstøtteregelverket, som har andre regler for tildeling av støtte enn regelverket for støtte til FoU. Investeringsstøtte kan kun gis til prosjekter som gir en miljøgevinst sammenliknet med en alternativ investering, og når det er en merkostnad forbundet med å ta i bruk den mer miljøvennlige løsningen.

Det samlede kostnadsgrunnlaget og kontantstrømmen for investeringen vil normalt ikke være klart på søknadstidspunktet, men avklares som et resultat av utviklingen i de første fasene i prosjektet. Prosjekter som trenger investeringsstøtte, må derfor supplere med ytterligere konkret informasjon om investeringen før videre finansiering kan innvilges. Enova kan først vurdere prosjektet for støtte når denne informasjonen er innsendt.

Når et prosjekt får status som et PILOT-E-prosjekt ved oppstarten, betyr det at forutsetningene for å kunne kvalifisere for støtte fra et av Enovas teknologiprogrammer på et senere stadium vurderes å være stede, basert på informasjonen som er kjent på tidspunktet for vedtak i PILOT-E. Støtte fra Enova til en senere investering fordrer imidlertid at investeringsprosjektet oppfyller vilkårene for støtte under et av Enovas programmer også når kostnadsgrunnlaget er tilstrekkelig modent for å sende inn søknad til Enova. Merk at støtte til prosjekter i fartøy fordrer at fartøyet er registrert i NOR eller NIS, eventuelt skal ha en vesentlig andel av sin operasjon i Norge.

Merk at prosjekter som underveis i prosjektgjennomføringen ikke når de omforente milepælene, ikke vil få videre finansiering under PILOT-E. Disse prosjektene kan eventuelt søke videre finansiering gjennom Forskningsrådets, Innovasjon Norges og Enovas ordinære utlysninger.

Statsstøtte

Støtte til "foretak" utgjør statsstøtte. Med foretak menes i denne sammenhengen enhver aktør som driver økonomisk aktivitet ved å tilby varer og/eller tjenester i et marked.

Denne utlysningen omfatter flere støtteordninger som meldes til EFTAs overvåkningsorgan (ESA). Finansiering og støttegrad vil bli beregnet for det enkelte prosjekt og den enkelte støttemottaker, og reguleres i henhold til statsstøtteregelverket og hvordan de enkelte ordningene som tas i bruk er notifisert:

- Støtte fra Forskningsrådet og Innovasjon Norge tildeles i henhold til den såkalte gruppeunntaksforordningen (Kommissjonsforordning 651/2014 av 17. juni 2014) artikkel 25. Ordningen skal praktiseres i tråd med EØS-avtalens statsstøtteregler. Herunder skal vilkår og begreper tolkes i tråd med korresponderende vilkår og begreper i støttereglene. Ved eventuell motstrid mellom utlysningen og statsstøttereglene, skal sistnevnte ha forrang. Av samme grunn kan også utlysningen bli justert.
- Støtte fra Enova tildeles innenfor notifiserte eller innmeldte ordninger - all informasjon om hjemmelsgrunnlaget for disse ordningene er samlet [her](#).

Støtte kan ikke gis til foretak som ikke har oppfylt krav om tilbakebetaling etter en forutgående beslutning fra ESA/EU-kommisjonsbeslutning der støtten er erklært ulovlig og uforenlig med det indre marked. Støtte kan heller ikke gis til foretak i vanskeligheter i EØS-rettslig forstand eller prosjekter som er påbegynt.

Rådgivning i søknadsprosessen

Vi oppfordrer sterkt søkere om å gå i tidlig dialog med PILOT-Es administrasjon for rådgivning om prosjektet er

innenfor utlysningens tema og kriterier eller om andre spørsmål.

Vurderingskriterier

Forskning og innovasjon

Innovasjonsgrad
Forskningsgrad og forskningens innovasjonsrelevans

Virkninger og effekter

Samfunnsøkonomisk nytteverdi
Verdiskapingspotensial for bedriftspartnere

Gjennomføring

Plan for gjennomføring av prosjektet og realisering av innovasjonen
Gjennomføringsevne

Se mer informasjon her:

- [Evalueringsprosedyre og kriterier.](#)

Innovasjonsgrad | PILOT-E

Innovasjonsgrad er et uttrykk for hvor betydelig innovasjonen er i forhold til “state of the art” på et område. Med innovasjon forstås verdiskapende fornyelse/nyskaping. Det vurderes hvorvidt det er en innovasjon bare for partnerne eller også i nasjonal og/eller internasjonal sammenheng.

Innovasjonsområder:

- Nye eller forbedrede teknologier/løsninger/tjenester
- Nye eller forbedrede prosesser
- Nye forretningsmodeller

Forskningsgrad og forskningens innovasjonsrelevans | PILOT-E

Forskningsgrad er et uttrykk for i hvilken grad prosjektet frembringer ny kunnskap av betydning for den faglige utviklingen innen de feltene som forskningen omfatter. Det skal også vurderes i hvilken grad prosjektets forskningsresultater er relevant for målsettingen med prosjektet. Det må fremgå av søknaden at prosjektet har kunnskap om status på forskningsfeltet.

Forskningsgraden vurderes i forhold til disse punktene:

- Forskningens bidrag til faglig utvikling
- Forskningens relevans for innovasjonen
- Demonstrert kunnskap om status på forskningsfeltet

Samfunnsøkonomisk nytteverdi | PILOT-E

Samfunnsøkonomisk nytteverdi er et uttrykk for hvilken betydning prosjektet vil ha for samfunnet utover nytteverdien/gevinstpotensialet for partnerne i prosjektet. Søker bør sørge for at potensialet i størst mulig grad er kvantifisert. Det skal forutsettes at prosjektet og realiseringen blir vellykket.

Eksterne effekter kan være:

- Potensial for mer effektiv energiutnyttelse og/eller klimagassreduksjon
- Sysselsettingseffekt
- Nytte for offentlig sektor
- Nytte for det sivile samfunn
- Når relevant: potensial for reduksjon i eller lave nye infrastrukturkostnader
- Når relevant: potensial for nye samfunnsnyttige energirelaterte tjenester

Verdiskapingspotensial for bedriftspartnere | PILOT-E

Verdiskapingspotensial for bedriftspartnere er et uttrykk for de forventede økonomiske gevinstene for bedriftspartnerne etter gjennomført industrialisering og kommersialisering. Potensialet skal vurderes opp mot de samlede kostnadene for hele denne perioden (dvs. også utover FoU-prosjektets varighet og kostnader). Det skal forutsettes at realiseringen blir vellykket.

Verdiskapingspotensialet kan fremkomme som:

- Ny omsetning
- Reduserte kostnader
- Opprettholdelse av konkurransevne

Plan for gjennomføring av prosjektet og realisering av innovasjonen | PILOT-E

Plan for gjennomføring av prosjektet og realisering av innovasjonen er et uttrykk for i hvilken grad prosjektet fremstår som gjennomførbart ut fra disse punktene:

- Prosjektplan, inklusiv arbeidspakker og leveranser
- Plan for realisering av innovasjonen, herunder involvering av sluttbrukere
- Plan for risikohåndtering
- Plan for innhenting av evt. offentlige tillatelser, dersom dette ikke er på plass
- Målbare milepæler
- Budsjett og ressursinnsats, herunder finansiering

Gjennomføringsevne | PILOT-E

Gjennomføringsevne er et uttrykk for i hvilken grad samarbeidspartnerne samlet sett anses å kunne gjennomføre prosjektet på en best mulig måte.

Følgende vurderes:

- Faglig ledelse
- Organisering og administrativ ledelse
- Samarbeidskonstellasjonen (sammensetning, rollefordeling og kompetanse)

Behandlingsprosedyre

- Søknaden vil bli behandlet av PILOT-Es programledelse og av fagekspertene.
- Det gjøres først en forvurdering av om søknaden tilfredsstillende oppfyller formelle krav. Søknadene vil deretter bli behandlet i en to-trinns prosess.
- **Første trinn** omfatter disse vurderingene basert på søknaden med vedlegg: 1) innledende vurdering av hvorvidt prosjektet er kvalifisert som et PILOT-E prosjekt - se kvalifiseringskriterier, 2) vurdering i henhold til fastsatte rangeringskriterier, se vedlegg her.

Vurderingen vil bli foretatt av et PILOT-E- panel bestående av representanter fra Enova, Innovasjon Norge og Forskningsrådet, samt relevante nasjonale fagekspertene.

- I **andre trinn** vil de høyest rangerte prosjektene bli invitert til å presentere prosjektet for PILOT-E-panelet og eksterne eksperter. **Intervjuene gjennomføres i Oslo 14., 15. og eventuelt 16. oktober. Det forutsettes at søkere kan stille på en av aktuelle datoene.**
- PILOT-Es felles administrasjon, som består av representanter for virkemiddelaktørene (Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Enova) beslutter hvilke av prosjektene som gis status som Pilot-E-prosjekt. Bevilgende organer i Forskningsrådet og Innovasjon Norge vedtar koordinert hvilke prosjekter som skal få bevilgning, mens Enova samtidig bekrefter en intensjon om finansiering når løsningen skal demonstreres eller tas i bruk for første gang av en egnet bruker. Merk at støtte fra Enova er betinget at demonstrasjonsprosjektet selvstendig oppfyller kriteriene for støtte, og at det vil bli gjort en egen vurdering av støttebeløp når demonstrasjonsprosjektet er klart for beslutning.
- Forventet svar på søknaden er desember 2020.

Last ned maler

Mal for prosjektbeskrivelse til PILOT-E 2020.docx

Mal for budsjett til PILOT-E 2020.xlsx

CV Template.docx

Mal for partneropplysninger for bedrifter PILOT-E 2020.docx

Last ned alle